

D I E N O S Ž I N I O S
1946 m. sausio mėn. 26 d.

19-76

IS JUNGŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOS SUSIRINKIMO

BBC. Rusų igaliotinis Visinskis išeikė JTO Saugumo Tarybai laisvą, kuriame pasisako dėl Persijos klausimo sprendimo. Visinskis laiko Berdžios kaltinimus neteisingais ir pramanytais. Sov. Sąjunga visai nesikisė į Persijos vidaus reikalus, nors persai varė priesibolševikinę agitaciją. Laikosi nedraugiškai Sov. Sąjungos atžvilgiu ir tuo būdu sudarė gresmę Sov. Azijai bei Baku. Sukilimai sukėlė demokratiskai nusistatę žmonės, kas demokratikoje santvarkoje yra galima. Todėl Persijos protestas yra nedemokratiškas elgimasis. Klausima siūlo palikti patiem Sovietams su Persais spresti, nes jis neieina į JTO kompetenciją. Tam pa sipriesina Anglijos užs. reik. ministras Bevinas ir Amerikos igaliotinis Stettinius. Jie pasako, kad kiekvienas JTO narįs išeiktas klausimas turi būti sprendžiamas, ypatingai jei to neri suinteresuotoji šalis. Kaip Anglija nedarė kliuciu Graikijos ir Indonezijos klausimams spresti, taip ir Sov. Sąjunga negali priesintis Persijos klausimo sprendimui. Visi šie klausimai bus svarstomi ateinanti pirmadieni ir trečiadieni, Saugumo Taryboje. Dėl Indonezijos Bevinas pareisė, kad tas klausimas daugiau liecia Olandiją. Britu daliniai ten laikomi tik todėl, kad apsaugotu gyvantojus, kol bus išvežti visi japonai. Graikijos vyriausybė atsimė dvi telegramas JTO, kuriose sakoma, kad Graikija norinti, jog angli igulos krastė pasiliktu, kol padėti s nurems. Stettiniui pasiulius, iki vasario 1 d. susirinks JTO generalinis stabas. Amerikos užs. reik. ministras Byrnes is Londono atvyko į Vasingtoną. Aerodrome jis pareisė, kad JTO pasitarimai darė gerą pažangą. Vakaryksioame posėdyje buvo pradėti generalinio sekretoriaus rinkimai, taip pat svarstytas klausimas, ar profesines sąjungas galetu ieiti į JTO kaip atskiras junginys. Susitarimas dar nepasiektas.

ANGLIJOS PASKOLA GRAIKIJAI

BBC. Naujoji Anglijos paskola Graikijai siekia 10 milijonų svarų sterlingų. Paskola bus be nuosimėiu. Anksciau buvusi 46 ml. svarų sterlingų paskola panaikinama. Be to, Anglija skiria dar papildomas sumas Graikijos keliamis ir pastatams atstatyti. Graikija isipareigoje tuo pačiu pociu nustatyti drachmos kursą. 20.000 drachmų - 1 sv. sterlingų, 5.000 drachmų - 1 doleris. Graikijos min. pirmininkas Sofoklis paskolos projekta patvirtino. Isemkejimas prasides 1951 metais. Paskola duota 10-čiai metų.

FRANCUZIJOS VYRIAUSYBES SUDARYMAS EINA SUNKIAI

BBC. Philipp Genin pastanges sudaryti vyriausybę eina sunkiai į prieki pažangai. Finansu ministerio portfolis, pasiulytas radikal socialistui, buvo atmesas. Ji paše Andre Philipp (socialistas). Genin pasiunte visoms trims didziosien partijoms laisvą. Paryžiaus radijo pranesimu - Genin tikejosi ispresti krizę žymiai greiciau. Savo laisvę jis kviecia partijas prie didesnes vienybes. Jei to nebus, Genin bus priverstas atsistatydinti. Užs. reik. min. Bidault sutiko pasilikti ir toliau savo vietoje. Ph. Genin numatytasis naujodis vyriausybės veikime planas pasizymi nepaprastu taupumu. Sveicarijos radija pranesė, kad gen. de Gaulle vakar is savo ukis isvyko Paryžiaus kryptimi.

LENKIJOS UŽS. REIK. MINISTERIO PARSIŠKIMAS

BBC. Lenkijos užs. reik. min. Zymovski pareisė dėl Bevinio parsiskime apie politines zudynes Lenkijoje, kad is vise yra nuzudyta apie 1.500 saugumo policijos tarnautoju ir be to, daug demokratu. Terorui vadovaujas fasininis gen. Anders. Vienintele iseitis, ministerio nuomone, grazinti lenku armija is Italijos ir Anglijos ir pavesti ja Lenkijos vyriausybei.

SVETICARIJOS POLITINE APZVALGA

(Sveicarijos rad.) Svarbiausioji savaites tema - de Gaulle pasitraukimas. Gen. de Gaulle figura yra labai ryski siame kare ir gali buti statoma eslia Churchill ir Roosevelt. Pirmą kartą de Gaulle iskilo viesumon prancuzų - vokieciu kare metu 1940 m. liepos mėn. 18 d. atsiskukimu. Ir dabar jis turejo tautoje didelę autoriteta, mazdaug 3/4 tautos turejo uz save pociu. Tuskia tociau reikia pripazinti, jis neturejo laimes diplomatijoje. Prancuza laikrastis "Le Monde" teisingai raše, kad Prancuzijoje veikia dvi politines srovės - Amerikos ir Sovietu Sąjungos, kuriu auka ir me buvo gende Gaulle

SMULKIOS ŽINIOS

-(BBC) Cekoslovakijos min. pirmininkas Fierlinger pareisė, kad Cekoslovakijai neri geru ir solidariniu prekybos santykiu su Sovietu Sąjunga.

-Padetis Bombėjoje tebera itempta. Policija pavartoje saun. ginklus. Yra 22 auku.

-Pres. Trumanas pareisė, kad mees pramine perims vyriausybę. Didieji fa-

- 2 -

- AIV užs. reik. min. Byrnes pareiškė spausdos konferencijoje, kad būsimoje taikos sutartyje su Italija bus numatyta didžiausias keturias Italijos turėtąsias Afrikos kolonijas pavesti JTO Patikėtinių Tarybai 10 metų. Šiam laikui praėjus, tos kolonijos gausiančios nepriklausomybę. Paliėtęs Bulgarijos klausimą, Byrnes pareiškė, kad nieko nesą padaryta Bulgarijos vyriausybei išplėsti, kaip buvo numatyta 3 užs. reik. ministrų konferencijoje Maskvoje.

- JTO visuotiniame susirinkime dideliu balsų daugumu nubalsuota palikti Franco Ispaniją už JTO ribų. Rezoliucija paremta San Francisko sutartimi ir Potsdamo konferencijos nutarimu. Manoma, kad toliau eis diplomatinis ir ūkinių santykių nutraukimas.

- Šią savaitę Anglija įteiks JTO visuotiniam susirinkimui rezoliuciją, kurioje JTO kviečiama bendradarbiauti maisto krizės pasaulyje pašalinimo veikloje. JAV, Prancūzija ir Kinija jau yra prisidėjusios prie tos rezoliucijos. Tarybų Sąjungos delegacija dar laukia nurodymų iš Maskvos.

- Egipto sostinėje Kaire ir Aleksandrijoje vyko demonstracijos, kuriose reikalauta išgabenti anglų kariuomenę iš Egipto. Demonstracijoms daugiausia vadovauja studentai. Yra sužeistų ir nukautų.

- /Austrių rad./ Paryžiuje svarstomas Prancūzijos prekybinių laivyno atstatymo klausimas. Norima pasiekti 4,5 mil. tonų tonazę.

- Vengrijoje nuo bado mirė 9 vaikai. Vengrijai gresia toks badas, kokio dar nesą buvę.

- BBC. Pranešama, kad buv. Slovakijos prezidento Tisso, kaip karo nusikaltėlio, teisimo procedūra sunkina ta aplinkybė, kad Tisso yra dvasininkas ir dėl jo bylos reikia tartis su Vatikanu.

- Kanados ir Australijos vyriausybės yra davusios įsakymą sustiprinti maisto prekių eksportą į Europą.

- Anglijos maitinimo min. Smitas pasiūlė sustiprinti vyriausybės kontrolę maisto paskirstymo srityje. Atitinkamas planas šioje srityje bus įteiktas ir Prancūzijos parlamentui.

- Ponia Rooseveltienė vieši pas Anglijos karalienę.

- Į Maskvą atvyko bulgarų delegacija, kuri tarsis dėl tolimesnio bendradarbiavimo raidos.

- Patvino Reinas. Dusseldorfe apsemti rūsiai ir nunešti tiltai. Prie Koblenco likę tik dar 2 naudojami tiltai.

- Nurnberge pradėjo kaltinti rusų kaltintojai. Vyriausias kaltintojas Rudenko kalbėsias 3 savaites. Rudenko kaltina, kad vokiečiai Tarybų Sąjungos teritorijoje sunaikinę 1700 miestų, 70.000 kaimų, be pastogės palikę 25 mil. gyventojų. Prieštikiybėje veikloje vokiečiai sugriovę 1600 stačiatikių bažnyčių, 267 katalikų bažnyčių, 69 koplyčias, 532 sinagogas ir kitus maldos namus.

- Iš Vašingtono pranešama, kad kongresas priėmė įstatymą prieš streikus 256 balsais prieš 156 balsus.

- Prezidentas Trumanas kreipėsi į visas žemės ūkio valstybes kviesdamas padėti Europai, kuriai grėšia bado katastrofa. Dėl kritiškos padėties Trumanas atidėjęs ir savo atostogas, kurios turėjusios prasidėti šiomis dienomis.

Iš Lietuvos

- /Viln. rad./. Šiandien rytą buvo pasakojama, kaip vakar ėjo pirmosios rinkimų valandos Vilniuje, Marijampolėje, Šiauliuose ir kitur. Ypatingas susidomėjimas buvęs Klaipėdoje, kur tokie rinkimai ėję pirmą kartą.